

پرسش ۳۷: معنای (اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى) (نام پروردگار بزرگ تو)

سؤال / ۳۷: ما معنى اسم ربك الأعلى؟

پرسش ۳۷: معنای (نام پروردگار بزرگ خویش را به پاکی یاد کن) چیست؟

الجواب: التسبيح إنما يتحقق من العبد بالثناء على الرب سبحانه وتعالى، والثناء يكون بما علمنا هو سبحانه عن طريق أوليائه من الأنبياء والمرسلين والأئمة، وأقل الثناء والحمد هو الشكر.

پاسخ: تسبیح فقط از طریق مدح و ثنای عبد نسبت به پروردگار سبحان و متعال محقق می شود و مدح و ثنا بر اساس آن چیزی است که خداوند سبحان و متعال از طریق اولیایش از انبیا و فرستدگان و ائمه (ع) به ما آموخته است، و کمترین حمد و ثنا همان شکرگزاری می باشد.

فالتسبيح يبدأ بالشكر، وينتهي بالحمد. وشكر الله سبحانه وتعالى يبدأ بشكر خلقه وأداء حقهم، فالخلق عيال الله، وأحبّ الخلق إلى الله أرفهم بعياله، كما ورد في الحديث عنهم ([118]). فالعبد يسبح ربه سبحانه وتعالى عندما يكون رحمة بالمؤمنين ورأفة باليتامى والمساكين، وغلظة وشدة على الكافرين المعاندين، وحق يسير على الأرض.

تسبیح با شکر آغاز می شود و با حمد پایان می یابد. شکر خداوند سبحان و متعال با شکر خلق او و ادای حق شان آغاز می شود؛ چرا که خلق عیال خداوند و محبوبترین خلق نزد خدا مهربانترین آنها نسبت به عیال او می باشد، که این مطلب در حدیث از معصومین (ع) روایت شده است. ([119])

پس بنده هنگامی پروردگار سبحان و متعالش را تسبیح می گوید که رحمتی بر مؤمنان و رأفتی بر یتیمان و مسکینان باشد و هم چنین غلظت و شدتی بر کافران، و او حقی باشد که بر زمین سیر می کند.

و اسم ربك الأعلى هو: علي (ع)؛ لأنه هو الاسم الأعلى والأعظم، وعلي مع الحق والحق مع علي، فيكون معنى سبح اسم ربك الأعلى: كن حقاً يسير على الأرض أي سبحه بالعمل لا بالقول فقط كما يتوهم.

(اسم رَبِّكَ الْأَعْلَى) عبارت است از علی (ع)؛ چرا که او اسم اعلی و اعظم است. علی همراه با حق است و حق با علی. بنابراین (سَبَّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى) می شود: حقی باش که بر زمین سیر می کند؛ یعنی؛ بر خلاف آنچه پنداشته می شود، با عمل او را تسبیح بگو نه با گفتار.

[118]- عن الإمام الصادق (ع) قال: (قال رسول الله : الخلق عيال الله، فأحب الخلق إلى الله من نفع عيال الله وأدخل على أهل بيت سروراً..) الكافي: ج 2 ص 164.

[119]- امام صادق (ع) می فرماید: «رسول خدا(ص) فرمود: خلق عیال خداوند است؛ پس محبوبترین خلق در نظر خداوند کسی است که به عیال خداوند سود برساند و سرور و شادمانی برای اهل بیت بیاورد...». کافی: ج 2 ص 164.